

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ అష్టాదశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టాదశః సర్గః ॥

శరణాగతరక్షణస్య మహత్త్వం స్వకీయం వ్రతం చ ప్రతిపాద్య శ్రీరామస్య
విభీషణేన సహ సమాగమః

అథ రామః ప్రసన్నాత్మా శ్రుత్వా వాయుసుతస్య హ |
ప్రత్యభాషత దుర్ధర్షః శ్రుతవానాత్మని స్థితం || 6.18.1 ||

మమాపి చ వివక్షాస్తి కాచిత్ ప్రతి విభీషణం |
శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్ సర్వం భవద్భిః శ్రేయసి స్థితైః || 6.18.2 ||

మిత్రభావేన సంప్రాప్తం న త్యజేయం కథంచన |
దోషో యద్యపి తస్య స్యాత్ సతామేతదగర్హితం || 6.18.3 ||

సుగ్రీవస్త్వథ తద్వాక్యమాభాష్య చ విమృశ్య చ |
తతః శుభతరం వాక్యమువాచ హరిపుంగవః || 6.18.4 ||

స దుష్టో వాప్యదుష్టో వా కిమేష రజనీచరః |
ఈదృశం వ్యసనం ప్రాప్తం భ్రాతరం యః పరిత్యజేత్ || 6.18.5 ||

కో నామ స భవేత్ తస్య యమేష న పరిత్యజేత్ |
వానరాధిపతేర్వాక్యం శ్రుత్వా సర్వానుదీక్ష్య తు || 6.18.6 ||

ఈషదుత్స్మయమానస్తు లక్ష్మణం పుణ్యలక్షణం |
ఇతి హోవాచ కాకుత్స్థో వాక్యం సత్యపరాక్రమః || 6.18.7 ||

అనధీత్య చ శాస్త్రాణి వృద్ధాననుపసేవ్య చ |
న శక్యమీదృశం వక్తుం యదువాచ హరీశ్వరః || 6.18.8 ||

అస్తి సూక్ష్మతరం కించిద్ యథాత్ర ప్రతిభాతి మా |
ప్రత్యక్షం లౌకికం చాపి వర్తతే సర్వరాజసు || 6.18.9 ||

అమిత్రాస్తత్కులీనాశ్చ ప్రాతిదేశ్యాశ్చ కీర్తితాః |
వ్యసనేషు ప్రహర్తారస్తస్మాదయమిహాగతః || 6.18.10 ||

అపాపాస్తత్కులీనాశ్చ మానయంతి స్వకాన్ హితాన్ |
ఏష ప్రాయో నరేంద్రాణాం శంకనీయస్తు శోభనః || 6.18.11 ||

యస్తు దోషస్త్వయా ప్రోక్తో హ్యదానేఽరిబలస్య చ |
తత్ర తే కీర్తయిష్యామి యథాశాస్త్రమిదం శృణు || 6.18.12 ||

న వయం తత్కులీనాశ్చ రాజ్యకాంక్షీ చ రాక్షసః |
పండితా హి భవిష్యంతి తస్మాద్ గ్రాహ్యో విభీషణః || 6.18.13 ||

అవ్యగ్రాశ్చ ప్రహృష్టాశ్చ తే భవిష్యంతి సంగతాః |
ప్రణాదశ్చ మహానేషోఽన్యోన్యస్య భయమాగతం |
ఇతి భేదం గమిష్యంతి తస్మాద్ గ్రాహ్యో విభీషణః || 6.18.14 ||

న సర్వే భ్రాతరస్తాత భవంతి భరతోపమాః |
మద్విధా వా పితుః పుత్రాః సుహృదో వా భవద్విధాః || 6.18.15 ||

ఏవముక్తస్తు రామేణ సుగ్రీవః సహలక్ష్మణః |
ఉత్థాయేదం మహాప్రాజ్ఞః ప్రణతో వాక్యమబ్రవీత్ || 6.18.16 ||

రావణేన ప్రణిహితం తమవేహి నిశాచరం |
తస్యాహం నిగ్రహం మన్యే క్షమం క్షమవతాం వర || 6.18.17 ||

రాక్షసో జిహ్మయా బుద్ధ్యా సందిష్టోఽయమిహాగతః |
ప్రహర్తుం త్వయి విశ్వస్తే విశ్వస్తే మయి వానఘ || 6.18.18 ||

లక్ష్మణే వా మహాబాహో స వధ్యః సచివైః సహ |
రావణస్య నృశంసస్య భ్రాతా హ్యేష విభీషణః || 6.18.19 ||

ఏవముక్త్వా రఘుశ్రేష్ఠం సుగ్రీవో వాహినీపతిః |
వాక్యజ్ఞో వాక్యకుశలం తతో మౌనముపాగమత్ || 6.18.20 ||

స సుగ్రీవస్య తద్ వాక్యం రామః శ్రుత్వా విమృశ్య చ |
తతః శుభతరం వాక్యమువాచ హరిపుంగవం || 6.18.21 ||

స దుష్టో వాప్యదుష్టో వా కిమేష రజనీచరః |
సూక్ష్మమప్యహితం కర్తుం మమ శక్తః కథంచన || 6.18.22 ||

పిశాచాన్ దానవాన్ యక్షాన్ పృథివ్యాం చైవ రాక్షసాన్ |
అంగుల్యగ్రేణ తాన్ హన్యామిచ్ఛన్ హరిగణేశ్వర || 6.18.23 ||

శ్రూయతే హి కపోతేన శత్రుః శరణమాగతః |
అర్చితశ్చ యథాన్యాయం స్వైశ్చ మాంసైర్నిమంత్రితః || 6.18.24 ||

స హి తం ప్రతిజగ్రాహ భార్యాహర్తారమాగతం |
కపోతో వానరశ్రేష్ఠ కిం పునర్మద్విధో జనః || 6.18.25 ||

ఋషేః కణ్వస్య పుత్రేణ కండునా పరమర్షిణా |
శృణు గాథా పురా గీతా ధర్మిష్ఠా సత్యవాదినా || 6.18.26 ||

బద్ధాంజలిపుటం దీనం యాచంతం శరణాగతం |
న హన్యాదాన్మృశంస్యార్థమపి శత్రుం పరంతప || 6.18.27 ||

ఆర్తో వా యది వా దృప్తః పరేషాం శరణం గతః |
అరిః ప్రాణాన్ పరిత్యజ్య రక్షితవ్యః కృతాత్మనా || 6.18.28 ||

స చేద్ భయాద్ వా మోహాద్ వా కామాద్ వాపి న రక్షతి |
స్వయా శక్త్యా యథాన్యాయం తత్ పాపం లోకగర్హితం || 6.18.29 ||

వినష్టః పశ్యతస్తస్య రక్షిణః శరణం గతః |
ఆనాయ సుకృతం తస్య సర్వం గచ్ఛేదరక్షితః || 6.18.30 ||

ఏవం దోషో మహానత్ర ప్రపన్నానామరక్షణే |
అస్వర్గ్యం చాయశస్యం చ బలవీర్యవినాశనం || 6.18.31 ||

కరిష్యామి యథార్థం తు కండోర్వచనముత్తమం |
ధర్మిష్ఠం చ యశస్యం చ స్వర్గ్యం స్యాత్ తు ఫలోదయే || 6.18.32 ||

సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే |
అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్ వ్రతం మమ || 6.18.33 ||

ఆనయైనం హరిశ్రేష్ఠ దత్తమస్యాభయం మయా |
విభీషణో వా సుగ్రీవ యది వా రావణః స్వయం || 6.18.34 ||

రామస్య తు వచః శ్రుత్వా సుగ్రీవః ప్లవగేశ్వరః |
ప్రత్యభాషత కాకుత్స్థం సౌహార్దేనాభిపూరితః || 6.18.35 ||

కిమత్ర చిత్రం ధర్మజ్ఞ లోకనాథశిఖామణే |
యత్ త్వమార్యం ప్రభాషేథాః సత్త్వవాన్ సత్పథే స్థితః || 6.18.36 ||

మమ చాప్యంతరాత్మాయం శుద్ధం వేత్తి విభీషణం |
అనుమానాచ్చ భావాచ్చ సర్వతః సుపరీక్షితః || 6.18.37 ||

తస్మాత్ క్షిప్రం సహాస్మాభిస్తుల్యో భవతు రాఘవ |
విభీషణో మహాప్రాజ్ఞః సఖిత్వం చాభ్యుపైతు నః || 6.18.38 ||

తతస్తు సుగ్రీవవచో నిశమ్య తద్ -

ధరీశ్వరేణాభిహితం నరేశ్వరః |

విభీషణేనాశు జగామ సంగమం

పతత్తిరాజేన యథా పురందరః || 6.18.39 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే అష్టాదశః సర్గః ||